
OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2008 Rhif 2499 (Cy.217)

ARDRETHU A PHRSIO, CYMRU

**Rheoliadau Ardrethu Annomestig
(Eiddo Heb ei Feddiannu) (Cymru) 2008**

<i>Gwnaed</i> - - - -	20 Medi 2008
<i>Gosodwyd gerbron Cynulliad</i>	
<i>Cenedlaethol Cymru</i> - -	23 Medi 2008
<i>Yn dod i rym</i> - -	1 Tachwedd 2008

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau a roddwyd i'r Ysgrifennydd Gwladol gan adrannau 45(1)(d), (9) a (10), 143(2) a 146(6) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988(1) ac sydd bellach wedi'u breinio ynddynt hwy(2), yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn:

Enwi, cymhwyso a chychwyn

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Ardrethu Annomestig (Eiddo Heb ei Feddiannu) (Cymru) 2008 a deuant i rym ar 1 Tachwedd 2008.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran Cymru.

Dehongli

2. Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr “y Ddeddf” (“*the Act*”) yw Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988;

ystyr “hereditament annomestig perthnasol” (“*relevant non-domestic hereditament*”) yw unrhyw hereditament annomestig a ffurfir gan unrhyw adeilad neu ran o unrhyw adeilad, ynghyd ag unrhyw dir a ddefnyddir fel arfer neu y bwriedir ei ddefnyddio at ddibenion yr adeilad neu'r rhan;

ystyr “hereditament diwydiannol cymwys” (“*qualifying industrial hereditament*”) yw unrhyw hereditament, heblaw hereditament manwerthol, mewn perthynas ag ef y mae pob adeilad yn yr hereditament yn—

-
- (1) 1988 p.41; diwygiwyd adran 45(1)(d), a mewnosodwyd adrannau (9) a (10), gan Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 (p.42), Atodlen 5, paragraffau 23(2) a (3) a 79(3).
- (2) Trosglwyddwyd swyddogaethau'r Ysgrifennydd Gwladol a geir yn Neddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988 o ran Cymru i Gynulliad Cenedlaethol Cymru gan Orchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Trosglwyddo Swyddogaethau) 1999 (O.S. 1999/672, erthygl 2, Atodlen 1). Breiniwyd swyddogaethau Cynulliad Cenedlaethol Cymru yng Ngweinidogion Cymru yn rhinwedd adran 162 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p.32) a pharagraff 30 o Atodlen 11 iddi.

- (a) un sydd wedi ei adeiladu neu ei addasu at ei ddefnyddio wrth gynnal masnach neu fusnes; a
- (b) un sydd wedi ei adeiladu neu ei addasu at ddefnydd un neu ragor o'r dibenion a ganlyn, neu un neu ragor o'r dibenion hynny ac un neu ragor o ddibenion cysylltiedig ag ef neu hwy—
  - (i) gweithgynhyrchu, atgyweirio neu addasu nwyddau neu ddeunyddiau, neu roi nwyddau neu ddeunyddiau drwy unrhyw broses;
  - (ii) storio (gan gynnwys storio neu drafod nwyddau wrth eu dosbarthu);
  - (iii) gweithio neu brosesu mwynau; a
  - (iv) cynhyrchu trydan; ac

ystyr “hereditament manwerthol” (“*retail hereditament*”) yw unrhyw hereditament lle y mae unrhyw adeilad neu ran o adeilad sydd yn yr hereditament wedi ei adeiladu neu ei addasu at ddiben darpariaeth fanwerthol—

- (a) nwyddau, neu
- (b) gwasanaethu, heblaw storio ar gyfer gwasanaethau dosbarthu, pan fo'r gwasanaethau i'w darparu ar yr hereditament neu oddi wrtho.

Hereditamentau a ragnodir at ddibenion adran 45(1)(d) o'r Ddeddf.

3. Mae'r dosbarth ar hereditamentau a ragnodir at ddibenion adran 45(1)(d) o'r Ddeddf yn cynnwys pob hereditament annomestig perthnasol heblaw y rhai a ddisgrifir yn rheoliad 4.

Hereditamentau nas rhagnodir at ddibenion adran 45(1)(d) o'r Ddeddf.

4. Yr hereditamentau annomestig perthnasol a ddisgrifir yn y rheoliad hwn yw unrhyw hereditament—

- (a) y mae'r cyfan ohono, yn ddarostyngedig i reoliad 5, wedi bod heb ei feddiannu am gyfnod parhaus nad yw'n fwy na thri mis;
- (b) sy'n hereditament diwydiannol cymwys ac y mae'r cyfan ohono, yn ddarostyngedig i reoliad 5, wedi bod heb ei feddiannu am gyfnod parhaus nad yw'n fwy na chwe mis;
- (c) y mae ei berchennog wedi ei wahardd gan y gyfraith rhag ei feddiannu neu rhag caniatáu iddo gael ei feddiannu;
- (ch) a gedwir yn wag oherwydd cam a gymerir gan y Goron neu ar ei rhan neu gan unrhyw awdurdod lleol neu gyhoeddus neu ar eu rhan gyda golwg ar wahardd yr hereditament rhag cael ei feddiannu neu ar ei gaffael;
- (d) sy'n destun hysbysiad cadw adeilad o fewn ystyr Deddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990(3) neu a cynhwysir mewn rhestr a luniwyd o dan adran 1 o'r Ddeddf honno;
- (dd) a gynhwysir yn yr Atodlen o henebion a luniwyd o dan adran 1 o Ddeddf Henebion a Mannau Archaeolegol 1979(4);
- (e) y mae ei werth ardrethol yn llai na £2,200;
- (f) y mae gan ei berchennog hawl i feddiannu yn unig yn rhinwedd ei swydd fel cynrychiolydd personol person ymadawedig;

---

(3) 1990 p.9. Diffinnir “Building preservation notice” (hysbysiad cadw adeilad) yn adran 91(1).

(4) 1979 p.46.

- (ff) pan fo, o ran ystâd y perchennog, orchymyn methdal o fewn ystyr adran 381(2) o Ddeddf Ansolfedd 1986⁽⁵⁾;
- (g) y mae ei berchennog â hawl i feddiannu yn rhinwedd ei swydd fel ymddiriedolwr o dan weithred gymodi y mae Deddf Gweithredoedd Cymodi 1914⁽⁶⁾ yn gymwys iddi;
- (ng) y mae ei berchennog yn gwmni sy'n ddarostyngedig i orchymyn dirwyn i ben a wneir o dan Ddeddf Ansolfedd 1986 neu a ddygir i ben yn wirfoddol o dan y Ddeddf honno;
- (h) y mae ei berchennog yn gwmni yn nwylo gweinyddwyr o fewn yr ystyr ym mharagraff 1 o Atodlen B1 i Ddeddf Ansolfedd 1986 neu sy'n ddarostyngedig i orchymyn gweinyddu a wnaed o dan y darpariaethau gweinyddu blaenorol o fewn ystyr erthygl 3 o Orchymyn Deddf Menter 2002 (Cychwyn Rhif 4 a Darpariaethau Trosiannol ac Arbedion) 2003 ⁽⁷⁾;
- (i) y mae ei berchennog â hawl i feddiannu yn rhinwedd ei swydd fel diddymwr yn rhinwedd gorchymyn a wnaed o dan adran 112 neu adran 145 o Ddeddf Ansolfedd 1986.

Meddiannu parhaus

5. Mae hereditament sydd heb ei feddiannu ac a gaiff a feddiannu ar unrhyw ddiwrnod i'w drin fel petai heb ei feddiannu'n barhaus at ddibenion rheoliad 4(a) a (b) os bydd heb ei feddiannu eto pan ddaw cyfnod o lai na chwe wythnos, gan ddechrau ar y diwrnod hwnnw, i ben.

Hereditamentau sydd heb eu meddiannu o'r blaen

6. At ddibenion rheoliad 4(a) a (b), mae hereditament sydd heb ei feddiannu o'r blaen i'w drin fel petai heb ei feddiannu—

- (a) ar y diwrnod a benderfynir o dan baragraff 8 o Atodlen 1 i Ddeddf yr Ardreth Gyffredinol 1967⁽⁸⁾, neu ar y diwrnod a benderfynir o dan Atodlen 4A i'r Ddeddf⁽⁹⁾, p'un bynnag o'r diwrnodau hynny a ddaw gyntaf; neu
- (b) pan na fo paragraff (a) yn gymwys, ar y diwrnod y dangosir yr hereditament gyntaf mewn rhestr ardrethu lleol.

Dirymu ac arbed

7.—(1) Yn ddarostyngedig i baragraff (2), mae Rheoliadau Ardrethu Annomestig (Eiddo Heb ei Feddiannu) 1989⁽¹⁰⁾ wedi eu dirymu o ran eu cymhwyso i Gymru.

(2) Mae'r Rheoliadau hynny yn parhau i fod yn gymwys at ddibenion cyfrifo atebolrwydd dros ardrethi o ran unrhyw ddiwrnod cyn 1 Tachwedd 2008.

20 Medi 2008

Brian Gibbons
Y Gweinidog dros Gyfiawnder Cymdeithasol a
Llywodraeth Leol, un o Weinidogion Cymru

(5) 1986 p.45.

(6) 1914 p.47.

(7) O.S. 2003/2093 (C.85), y mae diwygiadau iddo nad ydynt yn gymwys i'r Rheoliadau hyn.

(8) 1967 p.9.

(9) Mewnosodwyd Atodlen 4A gan baragraff 36 o Atodlen 5 i Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 (p.42).

(10) O.S. 1989/2261 a ddirymwyd o ran ei gymhwyso i Loegr gan O.S. 2008/386.

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

EXPLANATORY NOTE

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae adran 45 o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol (“Deddf 1988”) yn darparu bod perchnogion eiddo annomestig gwag yn atebol i dalu ardrethi annomestig os yw amodau penodol yn gymwys.

Mae'r Rheoliadau hyn yn ailddeddfu Rheoliadau Ardrethu Annomestig (Eiddo Heb ei Feddiannu) 1989 (“Rheoliadau 1989”) gyda diwygiadau. Yn ogystal â diwygiadau drafftio, yr unig newid o sylwedd yw'r eithriad newydd a gynhwysir ar gyfer cwmnïau yn nwylo gweinyddwyr (rheoliad 4(h)).

Un o'r amodau a osodir gan adran 45 o Ddeddf 1988 yw bod rhaid i'r eiddo ddod o fewn dosbarth a ragnodir gan reoliadau a wneir, o ran Cymru, gan Weinidogion Cymru.

Mae rheoliad 3 yn rhagnodi'r dosbarth hwnnw fel un a ffurfir gan bob adeilad neu ran o adeilad ac eithrio'r sawl a restrir yn rheoliad 4. Mae'r eithriadau hynny yn cynnwys pob eiddo a fu'n wag yn barhaus am dri mis neu lai.

Mae rheoliad 5 a 6 yn cynnwys darpariaethau tebyg i'r darpariaethau yn Rheoliadau 1989 sy'n ymwneud ag achosion pan ystyrir y bydd eiddo wedi bod yn wag yn barhaus am dri neu chwe mis neu lai a chymhwysiad y Rheoliadau at eiddo sydd heb erioed ei feddiannu.

Dirymwyd Rheoliadau 1989 o ran eu cymhwyso i Loegr gan [O.S. 2008/386](#) ac mae'r Rheoliadau hyn yn dirymu Rheoliadau 1989 o ran eu cymhwyso i Gymru.

Mae Asesiad o Effaith Reoleiddiol wedi'i baratoi mewn cysylltiad â'r Rheoliadau hyn. Gellir cael copi oddi wrth <http://www.cynulliadcymru.org/bus-home/bus-guide-docs-pub/bus-business-documents/bus-business-documents-doc-laid.htm>.